opperen, en nog onlangs op het Sociaal Congres vond men enkele van diezelfde liederen in den zangbundel.

Had de onderwijzer dan ook den zangbundel van het Congres, die slechts *f* 0.10 kostte, ingevoerd, en daaruit zulk een lied opgegeven, we denken niet, dat er eenige moeite zou gerezen zijn.

Wij, Calvinisten, toch staan er wel op, dat *in den openbaren eeredienst* alleen de Psalmen Davids gebruikt worden, maar buiten de kerk zingen we alles meê wat goed is, en noch tegen het „Wilhelmus", noch tegen het „Zij zullen ons niet hebben" rees ooit de minste bedenking.

Neen, de zwarigheid school elders.

Deze „nieuwe gezangen" zijn namelijk in strijd met de kerkenordening van Dordrecht, door het „staatscreatuur", gelijk Groen van Prinsterer de Haagsche Synode noemde, eigensinnig en willekeurig ingevoerd.

Er kleeft dus aan dien bundel als zoodanig een „smet van oorsprong"; er is een pseudo-kerkelijke bijsmaak aan; die bundel als zoodanig is op en top Synodaal.

En dit nu gaat niet voor een school, waar kinderen van niet-Synodalen en Synodalen saamgaan.

Dat kwetst.

Daar komen de ouders tegen in verzet.

Dat berokkent, geheel noodeloos, schade aan de school als zoodanig.

Uit dat oogpunt beschouwd gold het dus hier een zaak, waarop het Bestuur niet alleen *mocht*, maar zelfs *moest* toezien.

Men mag op een vrije school de gevoelens der ouders niet noodeloos kwetsen; en als dit toch geschiedt, is het Bestuur de aangewezen en eenig bevoegde macht, om te waken, en het kwaad te stuiten.

Ongetwijfeld kweet dus het Bestuur zich van een pijnlijken plicht, toen het aan den onderwijzer te kennen gaf, dat de »nieuwe gezangen" als contrabande moesten beschouwd.

Had het geval omgekeerd gestaan, dan zou Ds. Van Heerde dit dan ook terstond gevoeld hebben, en aan het Bestuur zijn steun hebben verleend.

Stel b. v. dat de onderwijzer Ledeboeriaan ware geweest, en de Psalmberijming van Datheen had ingevoerd, en het Bestuur had dit onraadzaam gekeurd, zoo zeker als tweemaal twee vier is zou Ds. Van Heerde aan de zijde van het Bestuur hebben gestaan.

Nu daarentegen koos hij de zijde van den onderwijzer *tegen* het Bestuur.

Niet omdat dit Bestuur „Doleerend" was. Er zaten zelfs sterk Synodale leden in, die niets van Doleantie weten wilden. En toch stonden ze voor hun besluit als één man.

Neen, de zaak was maar dat mannen als Ds. Van Heerde, evenals zoo vele andere van zijn orthodoxe collega's, thans zoo op en top Synodaal zijn, dat ze het niet dulden of uitstaan kunnen, dat wat van hun heilige Synode komt, niet met handgeklap zou worden begroet.

Feitelijk is dan nu ook boven deze school de Synodale vlag geheschen, en het is zeer de vraag, wat aan de niet-Synodale ouders zal te doen staan.

Men heeft hen opzettelijk, men heeft ze willens en wetens gekrenkt.

Nu koos men in het Bestuur zelfs een man, die zijn kind op de openbare school heeft, en verklaarde er dit *niet* af te zullen nemen.

Jammer slechts vinden we het, dat men in zoo teedere quaestie nu niet de beslissing *van den Schoolraad* heeft ingeroepen.

De Schoolraad heeft voor zulke gevallen een aparte, geheel onpartijdig saamgestelde commissie.

Het Bestuur had daarom o. i. *niet* zijn mandaat mogen nederleggen; maar desnoods den onderwijzer moeten schorsen, en inmiddels de zaak bij den Schoolraad moeten brengen.

Dan waren de hartstochten niet zoo opgewekt.

De school zou niet zulk een stoot hebben ontvangen.

En men had aan de historie der Vrije school een droeve bladzijde gespaard.

In Zwijndrecht heeft zich ook een eenigszins pijnlijke schoolquaestie voorgedaan.

Gelijk men weet, ging daar ter plaatse verreweg het grooter deel der Gereformeerde kerk in Doleantie, en zoo liep het vanzelf, dat ook op de school de meeste kinderen Doleerend, de meeste Bestuursleden in Doleantie, en de meeste onderwijzers anti-Synodaal waren.

Dat men van Synodale zijde hiertegen bedenking had, laat zich begrijpen; en het was zeker billijk, dat er iets gedaan werd, om aan hun bezwaar tegemoet te komen.

Alleen maar hun eisch was overdreven. Ze wilden toch dat heel het Bestuur zou aftreden, om het dan nieuw saam te stellen uit drie Synodale en drie niet-Synodale leden.

Weet men toch dat de Synodale leden hoogstens *één derde* uitmaakten, dan gevoelt men hoe onevenredig deze eisch gesteld was.

Zoo bleef de zaak hangen, totdat in Dec. j.l. de hoofdonderwijzer, die Synodaal was, vertrok, en er in zijn plaats een „Doleerende" benoemd werd.

Dit bracht de zaak opnieuw aan de orde, en nu stelden de Synodalen den beslisten eisch: 1°. dat de helft der Bestuursleden Synodaal moesten zijn, en 2°. dat ook de onderwijzers naar proportie tot de Synodalen moesten behooren.

Hierop antwoordde het Bestuur, dat alleen de ledenvergadering over punt één kon beslissen, en dat, wat het tweede punt aangaat, men bereid was, het aantal onderwijzers naar proportie van de schoolgaande kinderen, uit beide categorieën te nemen.

Hiermee echter namen de Synodalen geen genoegen. Ze zeiden de saamwerking op. En zullen nu zelf een school bouwen.

Misschien een wijs besluit.

Toch ware het o. i. raadzaam geweest, ook dit geschil aan den *Schoolraad* voor te leggen.

Allicht ware men dan tot dezelfde conclusie gekomen; maar het had minder verbittering gegeven, en minder kwaad bloed gezet.

Misschien zou de *Schoolraad* wel goed doen, met wat meer *actief* op te treden, en wat meer teeken van leven te geven.

Er blijkt toch genoegzaam, dat bij zulke voorkomende moeilijkheden, nog bijna niemand aan den Schoolraad denkt; ook al is men aangesloten.

KUYPER.

Voor Kootwijk's School.

Ontvangen door Dr. A KUYPER door den heer J. H. Stoové, van B. J. W. *f* 2.

Ontvangen door Ds. J. H. HOUTZAGERS: van den heer D. R. te A. *f* 1; van den heer M. H. Fontein te Leiden *f* 10.

Totaal ontvangsten *f* 2236.71½.

Uit de Pers.

In de *Amst. Kerkbode* werd de vorige week een overzicht gegeven van het financieel beheer der Christ. Gereformeerden te Amsterdam.

Men las daar:

Nu de vereeniging met onze Gereformeerde broederen, wier kerkelijk leven uit de actie van 1834 voort kwam, al meer een feit gaat worden, is het zaak, dat ook hier ter stede de leden der Ned. Gereformeerde Kerk zich op de hoogte gaan stellen van het leven der Christelijke Gereformeerden hier ter stede.

Ook wat hunne financiën aangaat.

Ze maken ons dit zeer gemakkelijk, doordat ze thans jaarlijks een verslag van geheel hun kerkelijken toestand uitgeven, waarin door cijfers is uiteengezet, hoe deze kerk leeft, wat ze ontvangt en wat ze uitgeeft.

Om nu met het oog op de ons in dit verslag geboden cijfers tot vergelijking met onzen toestand te komen, dient men te weten, hoe de verhouding over en weer in het effectieve ledental staat.

Deze verhouding nu wordt uitgedrukt door de cijfers 1 : 5. Hun ledental toch wordt opgegeven als 5533, en dit, met 5 vermenigvuldigd, geeft 27 665; welk cijfer, op bijna niets na, juist het cijfer weergeeft, dat bij de jongste volkstelling zich had opgegeven, als behoorende tot de Ned. Geref. kerk hier te stede.

Deze maatstaf is dus zoo zuiver mogelijk.

Nu geeft het verslag ons afzonderlijk te zien, hoe het financieel beheer stond voor de kerkelijke administratie, voor de Diaconie, en voor de Scholen.

We hebben dus niets te doen, dan de cijfers voor deze afzonderlijke rubrieken uit het verslag te lichten; deze cijfers met 5 te vermenigvuldigen; om daaruit het gevolg te trekken, of we financieel al dan niet gelijken tred houden.

Een becijfering of berekening, die dus uiterst eenvoudig is, en tegelijk tamelijk zeker gaat.

Nu is over 1890 voor de *kerkelijke administratie*, blijkens het verslag, ontvangen *f* 21,194.03, en uitgegeven *f* 20,154.96. Een cijfer, dat met 5 vermenigvuldigd, geeft *f* 105.970 15 in ontvangsten.

Voor de *Diaconie* werd geind *f* 14,568.55 en uitgegeven *f* 14,028.14. Dit geeft met 5 vermenigvuldigd *f* 72,842.75. Bovendien werd nog ontvangen voor de Weezenstichting *f* 1439.01. Met 5 gemultipliceerd geeft dit *f* 7195.05. Samen dus *f* 80 037.80.

Terwijl eindelijk voor de *Scholen* ontvangen werd voor die in de Marnixstraat *f* 5269.26, en voor die in de Doklaan *f* 3152.50; natuurlijk na aftrek van de subsidie uit de Kerkkas en uit de Diaconie, welke subsidiën *f* 940.80 en *f* 1309.95, dus samen *f* 2250.75 bedroegen. Apart voor de scholen werd dus ontvangen *f* 5269.26 en *f* 3152.50. Samen *f* 8421.76. Een cijfer dat met 5 vermenigvuldigd, bedraagt *f* 42,108.80. Cijfers waarbij de Staatssubsidie nog *niet* meegeteld is, wijl deze pas in 1891 is uitbetaald.

Dit samenvoegende verkrijgt men:

Kerkelijke administratie	*f* 20,994.03
Diaconie	» 14 028.14
Weezenstichting . . .	» 1,439 01
Scholen	» 8,421.76
	f 44,882 94

Dit cijfer van *f* 44.882.94 gedeeld door het ledental ad 5533, geeft per hoofd eene bijdrage voor kerkelijke doeleinden groot ruim *f* 8.—.

Met 5 vermenigvuldigd zoude dit cijfer dus zijn voor onze kerk *f* 224,414 70, welk cijfer gedeeld door 27,800 ongeveer op *f* 8.— per hoofd neerkomt.

Bovendien is voor de Zending, voor de School te Kampen enz. nog in den loop van 1890 gecollecteerd een gezamenlijk bedrag van *f* 2423 66; welk cijfer met 5 vermenigvuldigd *f* 12,118.30 bedraagt.

Dit bij de bovengenoemde totalen voegende geeft dus *f* 47,306 60 en zou op gelijken voet voor ons geven *f* 236,533 —, waardoor het minstens per hoofd zou stijgen tot pl. m. *f* 8.50.

Wat voorts de kerkcollecten aangaat, zoo bedroegen die voor de Kerk *f* 7785.22 (gewone en buitengewone saam). Met 5 vermenigvuldigd, geeft dit *f* 38,926.10.

Voor de Diaconie bedroegen de collecten *f* 7720 55 (gewone en buitengewone), en voor de Weezenstichting *f* 1373.56. Zamen dus *f* 9093.89; wat met 5 vermenigvuldigd geven zou *f* 45,469.45.

Voor de Scholen werd niet appart gecollecteerd. Zoodat de gezamenlijke collecten bedroegen:

Voor de Kerk	*f* 7,785.22
Diaconie.	» 9 093.89
Andere doeleinden	» 2,433.66
Samen . . .	*f* 19,312 77

Een bedrag, dat derhalve voor ons zou neerkomen op *f* 96,563 85.

Tekorten hadden de verschillende administratiën dan ook bijna niet

De Diaconie had een tekort van *f* 869.31, der Kerk adm. van *f* 560,86, de Scholen van *f* 126 85, samen dus 1551.82; wat met 5 vermenigvuldigd bedraagt *f* 7759.10. Tekorten, die in den staat van ontvangsten van bovengenoemde administratie begrepen zijn, zoodat feitelijk de ontvangsten niet *f* 47,306 60, maar 1551.81 minder bedroegen.

Feitelijk werd dus geind *f* 45,754.78, waarbij nog door geldschieting voorzien moest in een tekort van *f* 1551.82, hetgeen voor ons zou geven p.m. *f* 230,000, om ongedekt een tekort te laten van *f* 7759.10.

Of ook, zoo men de collecte voor niet plaatselijke behoeften er afrekent, p.m. *f* 42,000 met een tekort van *f* 1551,82; wat dus voor ons zou zijn p.m *f* 220,000, met een ongedekt tekort van *f* 7759 10.

Hoe staat het nu daarentegen bij ons met de werkelijkheid?

Hierover een volgend maal.

Intusschen verloopt weer een week, en is er gelegenheid, om althans bij de collecten iets in te halen.

De kerkcollecten bedragen bij de Christ. Geref *f* 7785 22 door 52 gedeeld, ruim *f* 149 per week.

Met 5 vermenigvuldigd, zou dit bij ons *f* 745 per week moeten zijn. Doch dan zijn er de *buitengewone* onder begrepen, die bij ons dit bedrag met p.m. *f* 25 per week verminderen.

Toch zou het nog altoos een goede *f* 700 moeten zijn.

En nu, zie maar wekelijks in de *Kerkbode* na, wat ze opbrengen.

Wel mag men onzerzijds in steden en dorpen hiervan kennis nemen, want metterdaad het is beschamend.

Een niet groote gemeente, van een vijf duizend zielen, die drie kerkgebouwen, drie predikanten en twee eigen scholen heeft, en per hoofd *f* 8 's jaars saambrengt.

Toch klagen we niet.

De Christelijke Gereformeerden hebben ook niet terstond zich in zulk een bloei verheugd.

Ook zij hebben de heilige kunst van het geven eerst van lieverleé geleerd.

Maar geleerd hebben ze het dan toch.

En hun offervaardigheid toont althans, dat er van *tekorten* bij ons geen sprake moest zijn.

KUYPER.

Officieele berichten uit de Ned. Geref. kerken.

L. S.

De Deputaten van de derde Voorloopige Synode van Nederduitsch Gereformeerde kerken in zake de Vereeniging dezer kerken met de Christelijke Gereformeerde kerken hier te lande, brengen hiermede ter kennisse van de broederen:

1°. dat bij hen onder dagteekening van 21 Jan. 1892 van de Deputaten voor gelijk doel vanwege de Synode der Christelijke Gereformeerde kerk, het vorige jaar te Leeuwarden gehouden, bericht is ingekomen van het resultaat hunner pogingen bij de Rijks-Overheid, om het Reglement van 1869 te doen vervangen door de Dordtsche Kerkenordening van 1619.

2°. dat zij, na kennisneming van dit schrijven en van de begeleidende stukken, volgens mandaat der Synode, gehouden waren, om voorloopig te beoordeelen, of door de verkregen uitkomst genoegzaam voldaan was aan het beding door de Synode te 's-Gravenhage gesteld; en ter voldoening aan dezen last aan B.B. Deputaten voornoemd hebben gezonden het navolgende schrijven:

Aan de Deputaten van de Christ. Geref. kerk in zake de vereeniging met de Ned. Geref. kerken.

Hooggeachte Heeren en Broederen,

De Deputaten van de Nederduitsch Gereformeerde kerken in zake de vereeniging met de Christelijke Gereformeerde kerk, kennis genomen hebbende van uw schrijven van 21 Januari ll. en van de twee daaraan toegevoegde bijlagen, zijn eenparig van oordeel, dat, door de in dat schrijven vermelde en blijkens het daarop ontvangen antwoord door de Regeering ad notam genomene kennisgeving, van de zijde der Christelijke Gereformeerde kerk voldaan is aan de eenige voorwaarde, welke de in September 1891 te 's-Gravenhage gehouden Synode van Nederduitsch Gereformeerde kerken nog voor de vereeniging had gesteld, nl. dat »de eenheid, waarvan de Nederduitsch Gereformeerde kerken leden zullen zijn, niet is eene eenheid, waarvan de samenstellende leden *personen*, maar zulk eene, waarvan de organische leden *plaatselijke kerken* zijn, samen verbonden door geen anderen instituairen band dan dien van de Dordtsche Kerkenordening"; terwijl zij voorts ook vertrouwen en verwachten, dat de Nederduitsch Gereformeerde kerken zelve, die hun te dien aanzien de voorloopige beslissing opdroegen, aan dit oordeel haar zegel zullen hechten.

Met dank aan den Heere, die de zoo gewichtige zaak der vereeniging tot dusver voorspoedig deed voortgaan, en met blijdschap over den uitslag van uw arbeid, dit bericht aan u zendende, veroorloven zij zich, u nu tevens uit te noodigen tot eene zamenkomst op Vrijdag 19 Februari a.s., te 12 ure, in het bovenlokaal Kerkstraat 109 te Amsterdam; in verband met hun mandaat, om »voor zooveel noodig in overleg met u de definitieve regeling in gereedheid te brengen, die aan de eerstvolgende Synode van Nederd. Geref. kerken zal worden voorgelegd". Die definitieve regeling toch kan voor beide Synoden slechts de vrucht zijn van voorafgaand gemeenschappelijk overleg.

Met de bede dat dit overleg onder des Heeren leiding weldra met de zoo gewenschte uitkomst bekroond worde,

Hoogachtend en met broedergroete,

De Deputaten voornoemd,
uit hunnen naam
F. L. RUTGERS.

Amsterdam, 8 Febr. 1892.

3°. dat door de Deputaten anderzijds aan de uitnoodiging, in dit schrijven vervat, gevolg is gegeven, en dat, na ernstige bespreking van de thans te volgen gedragalijn, beiderzijds de wenschelijkheid is uitgesproken en de mogelijkheid erkend, om reeds tegen 7 Juni a.s. beiderzijds de Synoden naar Amsterdam saam te roepen; en toch nog in tijds aan de kerken en de classes een opgave te doen toekomen van de onderscheidene punten, waarop alsnu de aandacht zal te vestigen zijn; maar zonder dat op deze punten advies zal worden verstrekt; hebbende de kerken in deze het oordeel van de Synode voor te bereiden.

4°. dat zij dientengevolge aan den kerkeraad van Amsterdam het verzoek hebben toegezonden, om tegen 7 Juni e. k. des namiddags te twee uur, de vierde Voorloopige Synode naar de hoofdstad saam te roepen, en de classes uit te noodigen, haar afgevaardigden voor ditmaal tevens bij instructie te machtigen, om, zoodra het noodige accoord tot stand is gekomen, zich met de afgevaardigden der Christelijke Gereformeerde Synode tot ééne gemengde Synode te vereenigen, en saam met deze broederen wettiglijk zoo voor hunne als onze kerken, waartusschen elk verschil dan wegvalt, te besluiten.

5°. dat zij de lijst van onderwerpen, waarop de aandacht der classes dient gevestigd, vóór ultimo Maart aan den kerkeraad van Amsterdam ter doorzending aan de classes zullen doen toekomen.

6°. dat voorts, nu het Reglement van 1869 is komen te vervallen, de verklaring, die volgens het besluit der Voorloopige Synode van Leeuwarden te vorderen was van predikanten der Christelijke Gereformeerde kerk die bij onze kerken beroepen werden, als niet meer slaande op den toestand, hare toepasselijkheid verloren heeft.

En 7°. dat zij den weg tot algeheele vereeniging reeds zóóver geëffend ziende, alleszins goede hope koesteren, dat de nu onzerzijds saamkomende Voorloopige Synode de laatste van dien aard zal zijn, en daarom de kerken en de broederen opwekken niet te vertragen in dankzegging voor de ons reeds betoonde genade, en in aanroeping van den Naam des Heeren, opdat door zijn bestel binnen weinig maanden de kroon op het werk der algeheele vereeniging moge gezet worden.

De Deputaten voornoemd,
K. FERNHOUT.
G. VAN GOOR.
A. KUYPER.
F. L. RUTGERS.
J. C. SIKKEL.

Amsterdam, 20 Februari 1892.

Vergadering der classis Harderwijk, gehouden te Barneveld 10 Febr. '92.

Ds. Koffijberg, als leeraar der plaatselijke kerk, opent de vergadering. Na 't zingen van Ps. 68 : 2 gaat hij voor in gebed en leest Cor. 13. Het moderamen bestaat uit: Ds. Houtzagers, praeses, Ds. Koffijberg, assessor, R. Ferwerda, scriba. Vertegenwoordigd zijn 12 kerken, door 4 bedienaren des Woords, 19 ouderlingen en 4 diakenen, mede tegenwoordig waren 4 bedienaren des Woords uit de Chr. Ger. kerk die, benevens nog 3 andere gasten, aan de uitnoodiging tot bijwoning dezer classis hadden gehoor gegeven.

Notulen der vorige vergadering gelezen en goedgekeurd.

Het onderzoek naar Art. 41 D. K. over 't geheel bevredigend, geeft geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen, geen der kerken behoefde het advies der classis.

De consulenten werden gecontinueerd.

Deputaten voor gewone vergaderingen Ds. Middelkoop en Ds. Koffijberg.

Voor buitengewone: Ds. de Gooijer en R. Ferwerda.

Voor kerkvisitatie: Ds. Middelkoop en Ds. De Gooijer.

Voor niet ontkomen kerken: Ds. Koffijberg.

Regeling der vacatuurbeurten tot 15 Mei a. s.

Rapport over Oosterwolde. Tijdelijk worden wie aldaar met de Reformatie meegaan, geplaatst onder kerkelijk opzicht en tucht van de kerk te Oldebroek.

Ingekomen stukken:

Schrijven van den cand. Langen, om uitstel van 't examen, wegens ongesteldheid. Dit verzoek toegestaan.

Aanvrage van br v. d. Bijl, op de volgende classis tot het peremptoir examen te worden toegelaten, toegestaan.

Verzoek van 2 andere BB. alsdan het examen voor oefenaar te mogen afleggen. Beide afgewezen.

Mededeeling van de classis Leiden aangaande den heer Van Drunen te Ter Aar.

Verzoek uit Elburg, om financieelen steun.

De classis geeft daarin advies.

Schrijven van br. Koopsen, aangaande het in de kerk te Voorthuizen gerezen verschil met Zwartebroek. Na breede discussie, eene commissie benoemd, die in overleg met BB. uit Voorthuizen en Zwartebroek, die zaak zal trachten in orde te brengen.

Verslag van den penningmeester der classikale kas Br. Schussler uit Nijkerk.

Besluit, om voortaan in de kerken der classis weder 4 maal per jaar te collecteeren voor de proceskosten, waardoor een vroeger besluit dienaangaande wordt ingetrokken.

Bepaling van tijd en plaats der volgende classis, Woensdag 11 Mei te Nijkerk.

Voor mogelijke buitengewone vergaderingen wordt Harderwijk als roepende kerk aangewezen.

In de morgenuren hartelijk door den praeses verwelkomd, spreken de aanwezige Chr. Ger. broederen, beurtelings een even hartelijk woord van dank tot afscheid.

Na 't zingen van Ps. 133 : 4 wordt het recht broederlijk samenzijn besloten met dankzegging aan den Heere, waarin Ds. De Haas van Hattem voorgaat.

R. FERWERDA, *Scriba.*

De classis Amersfoort kwam 17 Februari 1892 saam te Amersfoort. Dr. G. van Goor, voorzitter der vorige vergadering opende met gebed en het lezen van psalm 121.

Dertien kerken waren vertegenwoordigd en verscheidene diakenen met adviseerende stem

De afgevaardigden van ééne kerk die geen credentiebrief konden toonen verkregen geen keurstem.

Tot praeses wordt benoemd Dr. H. H. Kuyper tot assessor Ds. L. Adriaanse, tot scriba ouderling H. H. Hofstra: De notulen der vorige vergadering worden gelezen en goedgekeurd.

Daarop geschiedt de rondvraag naar 41 D. K. waarbij door verschillende kerken advies werd gevraagd naar aanleiding van tuchtkwestiën; in twee kerken besloot de classis, dat in die kerken zoo spoedig mogelijk visitatie zou plaats hebben.

Op eene vraag van Nigtevecht om hulp der classis teneinde een dienaar des Woords te beroepen, wordt geantwoord, dat de classis deze vraag zal overwegen, zoodra is gebleken dat de gemeente doet wat in haar vermogen is, door vaste bijdrage toe te zeggen.

Aan de kerk van De Bildt wordt hulp toegezegd voor het geval een dienaar het beroep aanneemt.

Het door Ds. W. Maan, aangenomen beroep naar Loenen Vreeland wordt geapprobeerd.

Ds. P. J. W. Klaarhamer van Utrecht kreeg toegang tot de vergadering als deputaat van de classis Utrecht-Wijk, om de medewerking der classis te vragen tot oprichting eener Provinciale diakonessen inrichting.

Na langdurige discussie wordt de volgende motie met algemeene stemmen aangenomen:

»De classis Amersfoort verklaart, dat ook zij de oprichting van een provinciale diakonessen-inrichting noodzakelijk acht en bereid is daartoe met de classis Utrecht-Wijk saam te werken, mits door wederzijdsche deputaten verder tot medewerking zullen worden aangezocht de Christelijk Gereformeerde classis in de provincie Utrecht en daarna de conceptstatuten door de deputaten der samenwerkende classis worden opgesteld."

Tot deputaten voor deze zaak werden de volgende personen benoemd: Dr. G. van Goor, ouderling F. de Ruig en de diakenen B. Teening van Zeist en Kollewijn van Bunschoten.

De quaestor doet vervolgens rekening en verantwoording, waaruit blijkt dat er een batig saldo is van *f* 63.33.

Als deputaat voor noodlijdende kerken brengt Ds. M. J. Bouman verslag uit. ZEerw. wordt benoemd om als deputaat der classis, de door de synode bepaalde samenkomst bij te wonen.

De jaarlijksche quota en de vacatuurgelden worden in ontvangst genomen.

Uit het verslag van den deputaat voor de proceskosten blijkt, dat verscheidene kerken de collecte nog niet gehouden hebben.

De classicale deputaten brengen een verzoek ter tafel van Th. A. Marshal te Zeist, om erkenning na zijne onder de Synodale organisatie verkregen akte, als godsdienstonderwijzer; overeenkomstig het besluit der voorloopige Synode van Utrecht wordt besloten dat hij de formulieren zal moeten onderteekenen te Zeist, als bewijs van zijne instemming met de belijdenis.

Verder worden de vacaturen geregeld en de consulenten als volgt aangewezen: Ds. M. J. Bouman voor Soest en Nieuw-Loosdrecht; Dr. G. van Goor voor Tienhoven en Westbroek; Ds. L. Adriaanse voor De Bildt en Maartensdijk en Dr. H. H. Kuyper voor Nigtevecht en Vreeland-Loenen.

Voorts werd na herinnering van een schrijven der classis Leiden, aangaande scheurmakerij van J. van Drunen te Ter Aar, besloten hem niet meer in de classes te laten oefenen. En verder wordt gewezen op het feit dat zekere Van Velzen van Eede, die zich aan een onderzoek in deze classis niet heeft willen onderwerpen en daarna door de classis Arnhem is onderzocht maar niet is toegelaten, reeds meermalen in de kerk van De Bildt en die van Maartensdijk is opgetreden. Daarom worden de genoemde kerken ernstig vermaand zich te houden aan de kerkorde en het besluit der Synode, om niemand te laten optreden, die niet kerkelijk onderzocht en toegelaten is.

Vervolgens wordt op verzoek van den ouderling L. Onvlee te Baarn hem ontslag gegeven als actuarius der classes en besloten in de volgende vergadering een scriba voor een jaar aan te wijzen.

De deputaten der classis Dr. G. van Goor en Ds. L. Adriaanse worden gecontinueerd.

Er wordt nog besloten dat de roepende kerk de volgende samenkomst, zoo noodig, van twee dagen, zal oproepen.

Als roepende kerk wordt aangewezen Nieuw-Loosdrecht.

De voorzitter sluit daarop de vergadering en eindigt met dankzegging.

Namens de classis Amersfoort,
H. H. HOFSTRA, *Scriba.*

Het adres aan den Kerkeraad der Ned. Geref. kerk (dol.) te Broek op Langendijk is voortaan C. Wagenaar JGz.

Namens den Kerkeraad,
J. BALDER WZ.

Ons vriendelijk en schoon kerkgebouw, dat den ontwerper D. Barneveld van Utrecht en den aannemer J. van Osnabrugge van Harmelen, alle eer aandoet, werd Zondag 14 Februari 1892 in gebruik genomen voor den dienst des Woords en der Sacramenten.

De opkomst was groot en de raad des zusterkerk van Loenen was mede tegenwoordig.

De Edel Achtb. Heeren Burgemeester en Wethouders van Vreeland, beleefd uitgenoodigd, gaven, om verschillende redenen, vriendelijk per missive kennis, van hunne absentie, aan den kerkeraad.

Onze geachte consulent, Dr. H. H. Kuyper van Baarn, nam tot grondslag zijner overdenking Psalm 127 vers 1 en 2.

Z.Eerw. herdacht in eene boeiende rede, die met nauwkeurigheid en opgewektheid werd aangehoord, het werk der reformatie te dezer plaatse, zoowel stoffelijk als geestelijk.

Nu twee eeuwen geleden was deze kerk diezelfde genade geschonken, door verlossing van vreemde heerschappij, doch het goud werd ras verdonkerd en door ontrouw in de bediening der goddelijke ambten, de heerlijke belijdenis in Gods Woord en de Dordsche regelen vervat, niet zuiver bewaard.

Verdreven uit het kostelijk kerkgebouw, heeft het Gode behaagd, die het zijne beminden als in de slaap geeft, weer een vriendelijk bedehuis te hebben, na gebruik van bijna één jaar eener gehuurde woning.

Verrassend ontsloot de Heere de harten door koninklijke giften, een deel van den dorschvloer van Arauna, gaven der kleinen en de penningkens der weduwen, geheel vrijwillig werden geschonken.

Alleen Gode de eer! Die ons dus heeft beweldadigd, dat spoedig onze oogen onzen Leeraar zullen zien.

In Egypte was het duisternis, in Gosen scheen het licht.

Met de vurigste bede, dat eer de bliksem het bedehuis doe instorten, dan dat ooit nieuwe ontrouw oorzaak worde om ons af te trekken van de levende gemeenschap met het hoofd Jezus Christus en zijne koninklijke heerschappij eindigde de consulent, na de bediening des Heiligen Doops, den dienst des Woords en der Sacramenten.

De Heere heeft groote dingen bij ons gedaan, dies zijn wij verblijd

De kerkeraad der Ned. Geref. kerk van Vreeland,
H. H. HOFSTRA, *Scriba.*

Buitenland.

Frankrijk. Zedenbederf.

Het zedenbederf neemt in Parijs op schrikbarende wijze toe. De pers blijkt in Frankrijk's hoofdstad werkelijk een »stap naar de hel." Schaamteloosheid heeft daar zich in eene mate van het openbare leven meester gemaakt, waarvan wij in Nederland geen denkbeeld hebben. Men kan haast in Parijs geen stap doen of men ziet onzedelijke prenten, schandelijke gekleurde aanplakbilletten, teekeningen, photographiën, transparante kaarten, alles om den vleeschelijken wellust op te wekken.

Het vreeselijkste van alles is, dat de zucht om groote winsten te maken in vele gevallen niet de drijfveer schijnt te zijn tot het verspreiden van onzedelijke geschriften; honderd duizenden exemplaren van schandelijke drukwerken worden onder de menschen, inzonderheid met groote kwistigheid onder de jeugd, gratis verspreid. Onlangs gebeurde het dat aan schoolkinderen en jonge meisjes bij de halteplaatsen der trams kleine boekjes werden rondgedeeld met het opschrift: »Voor God of voor het Vaderland". Zij werden natuurlijk aangenomen, doch toen men ze inzag waren er niets dan de onbeschrijfelijkste vuiligheden in te lezen. Deze boekjes werden niet gevent, maar weggegeven, dus had men geen *stoffelijk* gewin op het oog; Satan, die het er maar om te doen is, om te verleiden, gaf in, om ditmaal zonder gewin de zielen der kinderen zoeken te verderven.

Ook door het tooneel wordt het zedebederf op ontzettende wijze in de hand gewerkt. Er is een »realistisch theater" van Niniche waarin zulke walgelijke tooneelen werden vertoond, dat eindelijk de politie tusschen beide trad. Onder de leerlingen van een Lyceum van 16—18 jaren werd kort geleden een geschrift verbreid onder den titel van »tempel van Venus", waarin vrouwelijke gestalten waren afgebeeld op een wijze om maar tot ontucht uit te lokken.